

Szerkesztőségi Iroda:

Főter Szt. Ferencziek háza, eme let. balra. — Szerkesztővel éri- kézni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közle- mény Margittal József szer- kesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyitlitterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egyévi évre . . . . 4 frt
Fél évre . . . . . 2 frt
Negyed évre . . . . 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtnak:
Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. Irod. Bécsben:
Schalek H., Dukas M., Oppelk A.,
Daube G. L. és társánál és Herold
Brünnen: Stern M.

Nyitlitter pétsora 10 kr.

MAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tiszti önszolgálati szövetkezet”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” az „Alsó-Muraközi-Takarékpénztár” és „Önszolgálati szövetkezet” s a Muraköz-hegyvidéki közművelődési „Önköz-
lés” hivatalos közlönye.

Gyors és olcsó hitelt a népek.

I.

Hitelt a gazdának! Mert a hitel min dennapi kenyér, mely nélkül egy kapavá- gást sem lehet a megszorult gazda. Olcsó pénzre és könnyen hozzáférhető hitelre van szüksége a kereskedőnek, iparosnak és a földmivelőnek.

A kereskedő csak hozzájut a hitelhez, pénzhez; kevésbé az iparos és földmivelő. Pedig a hitelre minden lépten nyomon rászorulnak és e nélkül boldogulni nem lehet, mert a gazda nem adhatja el azt ami gazdaságában nélkülözhetlen: igazon mar- háját, takarmányát; az iparos nem prédál- hatja el félig ingyen készítményét, mert ha ezt teszi, tönkre kell mennie.

De hát hiszen van pénz özönével! De hol? A pénzintézetekben. A Csáktornyai, Muraközi, Alsó-Muraközi, Alsó-Lendvai meg a Bellatinezi sparkasszban van elég pénz. Kaphatni itt pénzt, a mennyi csak kell; még pedig váltóra, kötelezvényre 2-3 jót- álló mellett, néha meg betáblázásra is.

De a váltóhitel, nem gazdálkél. A váltóval vagy rövid terminus kötelezvényvel való manipuláció jó a kereskedőnek, mert nála forog a pénz. A gazdának egy eszten- dőben nincs négy aratása, kukoriczát, bab- bot, marhát sem adhat el négyszer; pedig a váltó s a kötelezvény háromszor, négyszer lesz esedékes s annyiszor kell a hitelt meg- újítani, részletet törleszteni és kamatot fizetni.

Aztán 8 százalékot csak a kereskedő fizet, mert az nagyobb összeget vesz fel. Az iparos, meg a kis gazdát? azzal fizetelnek minden negyedévben irásdíj, bélyeg, új váltó, pro- longáció meg tudja égy minő czímen bizo- nyos összegeket, úgy, hogy a kamat már nem 8 százalék, hanem 10-12 százalékra s feljebb is rámegey.

Ezt a kamatot és ráadásokat a taka- rékpénztár kapja. De van ám még elég költsége a pénzre szorult földmivelőnek! A jótállót be kell szállítania a városba s ott megtráktálnia; azután a jegyző uram sem írja meg „köszönőimert” a kötelez- vényt! Ehez jár még az is, hogy a spar- kassa az első ráút lehuzza kama'ostul, néhol meg szeszadóját is kell fizetnie. A szegény kölcsönvevő ad veszi észre, hogy alig marad valamije a kölcsönből! Adóssá- got csinált, aztán még sincs pénze! Avagy tán nincs igazunk?!

Igy van ez a legtöbb vidéki kisebb pénzintézetnél. Nehéz a népek kölcsönhöz jutni; a megszorult embernek futnia kell Poncezius'ól Pilátusig, protekciót kell keresnie. Aztán ha megszavazzák a kölcsönt, akkor megújításánál ugyancsak megfizetetik.

Tessék aztán a népek nem tönkre menni! Az iparos meg valamikép kibukik a bajból, mert szerszámát, eszközeit védi a törvény, aztán eltarthatja mesterségét, amiből valahogyan eltarthatja családját, de a föld- mivelőnek bizony nemcsak a földjét adják

el, hanem lovát, marháját, szekerét ekéjét, kapóját.

Még szerencse, ha város közelében vagy valami major mellett megy tönkre a muraközi földműves, mert az ilyen szerez- het magának magazinokban, vagy másutt 40-50 krajczárt a napszámért, de a hegy- beli embernek el kell vesztie, mert az meg teljes lehetetlenség, hogy valaki p. o. a mi- hályoveczy vagy a stridói fából jöjjön Csák- tornyára napszámba.

Pedig így van a dolog! Muraköz népe nemcsak a roz-évek és egyéb körülmények folytán, hanem a lassu és drága kölc ön miatt is elszegényedett és közülök nagyon sok tönkre ment. Mennyit segített volna rajtuk annak idejében — és mennyit segí- tene most is sokan a gyors és olcsó köl- csön!

Segíteni kell a bajon! O'csó és gyors kölcsön! Ez a muraközi nép mindennapi imádsága.

Tapasztalataim a svájci népnevelés terén.

— Naplótöredék. —

A gyermekek testedzéére különben Svájcz- ban igen sokat adnak; így például Luzernben a tanu- lók a városi fürdőbe és uszodába bizonyos na- pokon ingyen fürdhetnek s ingyenes uszótanító- ban is részesülnek hogy a gyermekeknek téli mu- latáguk is legyen, a vá os külön kore-oyázó helyet rendeztet be és adott az iskola rendezke-

A „Muraköz” tárczája.

A gugi expedició.

(Folyt.)

Abban az időben lehetett, midőn a minden bizonyossal öregeskedő Kartaly Pal naplójában ezt olvashatjuk:

— Anno 10 — die 24 oktobris. „Volt vendégem az Tekinteter, Nagyságos, Nemes és Vitéző Beréni úju uam.”

— Anno 10 — die 30 Martii. „Kutya jár az kertben.”

Az öreg alkalmasint észrevette, hogy a me- nyetecs ájtatoskodása nem egészen tiszta dolog, utánna kuszott a földalati lyukon, s azecellé c-attantotta el a legede-ebb csokot. Ki kérte számon tetteit? Lekéjsmereten kívül senki.

Tovább! Lámpám világó lenye végig e i- kázott előttem, utánam; semminek sem alakult árnyéka, sima egyformaság mindenütt. Csak éber képre'ódésem látott s fényben változó, alakuló, tűnő árnyékonalakot, gömbölyűeket, szeliden hajló vállakat, karc- u dereköt rajzolékát s a tüneme- nyes, bájos alakon gyönyörű barna fejecskét (mi- ért látok mindenütt csak barnát!) csupa vagy, csupa szerelem! — Gvengét az erős, szökét a barna, hiába ez másíthatatlan törvény. A szép városszony mellett — azt mutatja a rajz — ott van a szöke fűrű, deli legény, csupa acél min den tagja. Valami szabálytalan moraj úgy illik a képhez, s megnyitit magyaráz! Az a teltékeny Kartaly hangja.

Hatja! — Tüü fogsádt! Az alagut oldal hajlott, s a hajlás irányában ékelen hógés hang- zott, egy cseppel sem szelidebb az oroszlan bö- gésénél. No s ercbuzt világ! Nem hittem én abban a pillanatban semmiféle természetrajznak, s ha valami kis káplánocska lett volna kéznél, igaz keresztényhez ilően mindjárt meggyóntam volna. — A ki mer, az nyer. Ez a közmondás még tíz- öt mélységben is fejez talája a szöget. Egy fél- jobbra kanyarodó roham'épessel nyertem. Mit gon- dolnak, mit találtak ott. Tudom, hogy nem hiszik el, pedig Kótván legyek, ha nem igaz! Az alagut egyik falából mérgesen ficzkándozva rontott elő egy kis patak, s a másik oldal kövei közt eltűnt. Mekkora zajt üt az az egy-két csepp víz! A pa- tak parija tele volt szerelmes lényekkel, kik ehes rigmusokkal panaszkodtak a pápa habhatlansá- gáért. Schoppenhauer sem volt jobban meg- győződve arról, hogy a világ lu-er munka, rozsz sültésű kenyér, — mint B'öke nagysám és Koácskú ifur. A legény szép bariton hangon eneke- tette: „Új korában szakadjon el a eszám, ha én többet járok a rózám uam.” Vekony cerna- hangon szölt a felelet: „A Duna, a Tisza be za- varos, a rózám, a rózám ad haragos!”

Fel- öset kelle lépem, hogy átmehessek a patakra. Egy arra sítáló ketyű nyárspo gár látva erőlködé-emet, meggegyezte, hogy mire a mura- szerdahelyi vasúti hidat felépítik, ök is építnek egyet a patakra. — Sammiféle jónak megfontója nem vagyok; ott hagytam a goyvas troubadourt kasszonyával együtt. Tovább haladva azon gon- do koltam, hogy milyen nagy ur az a szerelem. Lám, lám, itt is hogy megepeszi rajbát, hát meg a földön! Az éger két csillag hogy együtt jár: az egyiket a másik nem eresztí. — Mindenütt

szerelm az egész világ; az egész világ egy nagy örök szerelem!

Mig léptem vagy három, éiénk csevegés esiklandozta dobhártyámat. Asár csak a gugi kávéházban lettem volna. Amint tovább mennek, nevémen szölit valaki. Ejnye de lires ember le- hetek, hogy még a földi picinyek is ismernek! Mekkora volt azonban bamulatom, midőn a lung u'an indulva Durák Matét találtam egy fülkeből kikönyökölve, Gug városának harmincz éven át volt tisztelőtesét, az én egykori katekétámat. A mint tovább nézek, hát egy egész sor koporsó- véget látam s belője előkandikálni a húsz év előtti gugi intelligentiát. Epen a temető alatt jár- tam. A tisztelőnd új magyarázta meg a dologt. Egy más mellett fektűtek, s nem szólhattak össze. Bantotta ez őket nagyon. A koporsó fajja eikor- hadt — hiába a fának csak a gyökere él meg a fő dben — s kinyithattak a fejk felőli részét, s most, ha hoztam volna magammal egy pakli kár- tyát, akár játszhatnánk is egy játék máriást!

— Dicsértessék a Jézus Krisztus! köszönék tisztesség'udán.

— Adjon Isten szépcesém, fogadta el a tisztelőnd. — Hát mi az öröd? — már csak sza- vajárasa volt a boldogultnak — hozott ide te kakompile? Hát tudod-e még betevé, mit mon- dott Pa'ifárné Józsefnek? — Dehogyz tudod! Hát ki a papok!

— Tisztelőnd Apoat' Dániel, nagyon tuda- mányos ember.

— Mit, tudományos? Nem kell oda tuda- mány öcsém, csak ekézsia, egy kostök ezaolki, meg harmincz'el darab kártya.

Belloits Bánt.

(Folyt. köv.)

zésére, a felső osztálybeliek számára lövészi gyakorlatok is rendezetnek stb.

A rajzolás is különös gondozásban részesül, de nem minden iskolában. A rajzolás a 4. évfolyamban veszi kezdetét. Az alsó fokozaton a felsőbb osztályokban tisztá felé papíros használnak. A szemérem pontozott füzeteket kiküszöböltek. A rajz színézését is meg ismerik ugyan, de abban semmi haladás nem tesznek. A bemutatott rajzok igen pi-zsokak voltak s sok történet mutatnak. Egy tanító oszadalkozására következéket jegyezt meg: „Igen dicsegetre méltó a csinos és tiszta rajz, de családik az, aki azt hiszi, hogy azzal a tanítás célját elérte. A szülőknek sem tetszik, ha a lapon sok történet és javítást látnak, mert nem tudják, hogy a rajzolásnál a gyorsaság, a skizzirozás a fő, a mit csak gyakorlati által lehet elérni. A rajzolás, mely csak a csínra és a huzások pontos kihúására ügyel, igen lassú és kínzó. Azért utálják meg a gyermekek a rajzolatot. Igaza lehet svájci kártyáknak, csak hogy szerintem a népi iskolai rajzoktatásnak célja nem lehet művészek képzése, hanem általános alaki képzés. Előrajzolás és testek után való rajzolás. A számolásnál nagy súlyt fektetnek a lejárás-módszatra és a gyakorlati példákra. Oszatlan iskolákban esendők foglalkozni minden gyermek vagy legalább minden padbeliek más-más példát kapnak. Hogy ez gyorsan menjen vég, külön e czélra készített falitablák használnak.

Néhol számtani és mértani példátárakat használnak. A felsőbb osztályokban az egyszerű könyv-tanítás elemeit is tanítják gyakorlati példákban, még pedig falusi osztatlan iskolában is.

A földrajz tanításánál a tanító a tanítás előtt az illető rajzot a táblán vörös kretával elkészíti s a tanítás alkalmával fehér kretával meg egyszerű rajzolja. Így igen sok időt takarít meg. A gyermekek üres kész lapokat kapnak s azokat otthon befestik és kitöltik. Népi iskolai növekedő pontos rajzot úgy se követelhetik, azért a helyes fellogás szempontjából e szokás szerintem nem megvetendő.

Rendszeres természetrajzot és természet-tanítást sok osztott iskolában sem tanítanak, hanem — a mint már előbb említettem — olvasókönyv és beszéd- és értelemgyakorlat nyomán tanítják, a leg-főbb tudnivalókat. Édekesnek tartom e helyen a bérni oktatás állapotáról előttem elmondott Lúty gym. tanárnak és kiváló tanfőúrunk ellenzését a 10-iden reprodukálni: Bar nánunk 9 évi a népi-kolai kurzus, mégis az újonczok vizsgálatán sajnósan kellett tapasztalunk, hogy ifjúinknak legnagyobb része nem tudott kifogástalanul írni, olvasni és számolni. Ez eredménytelenségnek egyik okát abban találom, hogy a kötelező tantágyak száma 13, tehát igen nagy (hitán, nyelvtan, szám-tan, mértan, szépírás, könyvvezetés, rajz, ének, földrajz, történelem, természetrajz, torna, természet-tan). Ez tehát a tanítás szétlogarcolására vezet. A népiiskola felső osztályaiban a 12 tantágy behozatala által csodadolgokat reméltek elől-ni s ép annak ellenkezőjét értek el. Még a leghelet-segesebb tanulók is eszméit kapnak a sokféle is merettől, hást mit szóják a középtehetű vagy éppen a hátségtelen tanulókról? A tantárgyakat össze kell tehát vonni, ha eredményt akarunk! A népiiskola tantárgyai legyenek: hitán, írás, olvasás, számolás, ének, rajz, torna. Az egész tanítás középpontja legyen a helyes nyelvtanítás, a gyermeknek egyetlen egy tankönyve legyen s az a reáliskola is kiterjeszkedő olvasókönyv! Gondolkozzon tanítunk s nem különféle természetrajzi rendszerekről s több felelekről.

(Folyt. köv.)

UVJÁRI MIHALY

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Opis Biter** pécs-kerületi posta és távírdá igazgató, a Ferencz József rend lovagja e hó 13-14- és 15-én Chinyorányi Géza felügyelő kíséretében, hivatalos ügyben Csáktornán tartózkodott.

— **Weisz Géza** csáktornyai borkereskedő e hó 14-én, 61 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. E hó 15-én a közön-ség részvétele mellett az izr. temetőben helyezték örök nyugalomra Nyugodjék bé kével!

— **Protestáns isteni-tisztelet** Csáktornyan Szép és megható egyházi ünnepélynek volt színhelye f. hó 10-én délelőt az állami tanítóképzede zeneterme: körülbelül harmincz helyvét- és ágostai hitvallásu protestáns gyű-kezetek ott össze isteni-tiszteletre. Néhány

más felekezeti vendég is volt jelen. Az egyházi szónoklatot tisztelendő Jávorv Nándor nagy-kánizai ev. ref. lelkész ur tartotta. Praedication után az urvácsorai jegyek osztattak ki a hívőknek. A protestáns isteni-tisztelet — sa nos — nem tartozik Csáktornán a mindennapi események közé, ev. ref. isteni-tisztelet pláne végtelen idő óta ma tartatott először és elismerés illeti meg Jávory tisztelendő urat a teljes erkölcsi sikerért, melyet jól választott tárgyú s megható előadásu praedicationja által aratott Vajha minél gyakorlabb lehetnének szerencsések ily lélekemelő vallásgyakorlatban részesülni. — A siker biztosításához hozzájárultak s ezért a gyülekezet hátláját érdem-lik meg különbözet: Ziegler Kálmán kir. közjegyző ur az önzetlen áldozatkészségeért, és Kercsmár Déne járásbírósi hivatalnok ur buzgó tevékenységeért. Egy református,

— **A hírvessz recitator** Strakosch holnap a „Hattyu“ szálloda nagytermében előadást tart a következő műtörrel: Julius Caesar Shakespeare. Die Gredadiere, Heine. Maria Stuart, Schiller. Des Sanger's Fluch, Umland. Kezdeté este 7 órákor. Belépti-díj személyenkint 1 frt. Jegyek előre válthatók Fischel F. könyvkereskedésben.

— **Királyi Bált**, kerületünk orsz. képviselőjét a királyi Országos a vallás- és tanulmányi alapokra felügyelő s azok kezelé-ét ellenőrző bizottság tagjává nevezte ki.

— **A Szinyi vár** környékén munkás kezdek dolgoznak. A tisztulak előtt levő nyárfasor egyrésze már levágatott. Helyére eleven-sövényt illetnek, ami emelni fogja a város ezen részét. A grófú telgálegelő felé vezető út mentén levő nyárfasor szintén ki lesz vágva (Ugy halljuk, hogy az illető hitóság nem a legjobb szemmel nézi a fák-nak az országút mentén történt kivágását, mert gyümölcsfákkal akarja a kivágott nyárfákat pótolni). A gróf ur a várbán néhány termet saját használatára rendeztelett b. Hogy mire lesz egyébként ezen colossális épület felhasználva, azt nem lehet tudni. A gróf ur való-sintleg magánhasználatra szándékozik azt fentartani. A vár környékén levő árkok, gidrök behordatnak, a vár körül elterült rét parkiroz a lesz. Pár év múlva rá sem ismerünk a régi czukorgyár helyére; új képet nyer a vár környéke s ezzel a város ezen része is csinosodni fog. Csak az a baj, hogy a város közönségére nézve a vár és annak környéke holt terület lesz, mert tilos lesz oda bemenni. Ha-csak a gróf ur addig reánk nézve jobbat nem gondol! Bircak ugy lenne!

— **Hirelem** a nagyérdemű közönséghez A helybeli féltékeny nagyvilek a hideggel küzdő szegény, de jó magaviseletű s szorgalmas tanuló sorsán, mind már többször, ugy ez évben is segíteni óhaját. E végből teljes bizalommal fordul Csáktornya városzjívő lakosaihoz, kérvén őket, szivesked-nének a növegyeletet e nemes törekvésében támogatni és a csáktornyai szegény tanuló részére pénzt, ruhneméket, ruhaszövetet s másfélleket ajándékozni! — A kgyes ad-közök kéretnek, sziveskednének a lományait december hó 10-éig Ziegler Kálmánné öngyűségéhez, mint egyetleti alelnökhöz beküldeni. Kelt Csáktornán, 1889 november 14. Jeney Gusztáv titkár

— **A Csáktornya ukki** vasút építését e hét eljén Csáktornya környékén is elkezd-ték. A töltés magassága és szélessége a temetői Jánosfalú felé ki van mérve s már javában folyik a munka. A töltés a temető-be vezető lépcsők egy részét is elfoglalja. Tehát a temető bejárása jelentékeny változásnak néz eléje. A miniszteriumtól lejtő út-átvitás folytán az építést vezető mérnök a vasutnak a csáktornyai állomáshoz való

bemenetelét illetőleg, újabb mérést eszközölt tegnapelőt. Ugyanis az új vasut nem fogja az állami képezede telkét átvenni, hanem a képezede északi oldalán a Nuzs-féle telken kanyarodik a Haidinegné féle ré-ten át a déli vasut mellé. Így tehát a képezede a két vasut közé kerül s területéből csak 2-3 négyszöglet veszt.

— **A megváltottsági tagok** választásáról lapunk mult számában közölt hírek kibegészítésül. Megválasztattak még: Koltori-van Kollai Rókus és Kele György, Alsó-Vidoveczan Horváth Csongor és Golub János.

— **Ésküvő**. Bernyák Károly csáktornyai kereskedő e hó 16-án vezette ol'árhoz Szabó Janka k. a. Keszthelyen. Násznapok voltak: Ziegler Kálmán kir. közjegyző és Szabó Lajos erdőmester. Sok boldog-ágot az új pár-nak!

— **A bormérési jog** kárpótlásáért az állam Csáktornya városának 231,560 frtot a áult. Ez összegbe nincs beleértve a mihovlyáni és pusztákovezi jog megváltásáért járó összeg.

— **A bányászati (peklenicza) petroleum**-telepnl a legközelebb újult erővel fognak a kutatáshoz. A kutatást vezető mérnök Elszászhon járt egy petroleum forrásnál, a hol több, a dologhoz értő munkással lépett szerződésre. A kikkal a megkezdett furást — új gépek és felszerelések segítségével — folytatni fogja.

— **Egy jomadi** került a lépre e hó 11-én. Ugyanis Kovács János szurapustai (Becseh-ly mellett) kunisz átjárógátot Muraközbe s itt tehenet, sertést, lulat lopogabtt. Nem egészen egy év alatt csupán a csáktornyai örszökből ellopott 26 drb. sertést, 1 tehenet s számtalan ludat. Különben Kovács gazdag ember: van háza, szőleje, földje; könnyen gazdagodott, mivel egy év alatt ellopott lopot sertésért 1400 frtot kapott. Ez valóban szép mellékjövodelem egy kanász számára. Hanem mint minden jónak, ugy ennek is vége szakadt. Egy ártatlan pulykalopás árulta el összes gazsá-gát. — A nyomozásnál a kanász uram azt mondta a csendő-örmesternek: „Hagyja Uram abba ezt a kis dolgot, reggelre 6 akó bost állíok az udvarára! Hanem az ör-mester inkább öt állította a csáktornyai kir. járásbírósal elé, ahol most elég dolgot ad, mert nem akar vallani.

— **Ünállítás (?)** E hó 10-én éj el Ivánovecz és Vulláriá közti gyaloguton Virághi (Cvetnic) Antal az ivánoveczy kormsából haza. Vulláriára indult s állítólag 3 muraközbe en öltözött parasit leteperre s 315 frt készpénzt elrabolta. A nyomozás a csendőség által azonnal a legnagyobb eréllyel megindított, azonban az állítólagos bűnösök nyomára nem jöttek. Valószínűnek tartják, hogy csak szinlelt rablási eset-ről van a szó, mivel Virághnál senki oly mennyiségű pénzt nem látott, sőt a napokban panaszkodott, hogy nem tud árendát fizetni. Egy tanu azt vallotta, hogy egy, Virághi ellen vezetett árverés előtti nap, fel-törte saját pinczejét, hogy így meghiusítsa az árverést. Egyéb gyanuok alapján is valószínű, miszerint a rablásból egy szó sem igaz. Egyébként az eset a bíróságnál van bejelentve, amely hivatalva leend az igazságot kideríteni.

— **Megyei hírek**. Gyertyánosan Kósa József felesége Vendel nevű 2 és fél éves gyermekét a tűz mellett magára hagyta, aki annyira megégett, hogy pár nap múlva meghalt. — Szabarbán Herczeg Béla volt mezőcsösz dulakodás közben agyonlötte Tangly Ferencz zalavári lakost. — Páka község hitárában Somogyi E. bérlőnek összehalmozott szalmakészlete elégett. —

Tritta János 72 éves fiányi és Krimmel János 16 éves bánok-szt-györgyi lakosok öngyilkos módon vetettek véget életüknek — Szigrizt Róbert nagy kanizsai — Korona — vendéglős e hó 3-án 53 éves korában elhunyt A megboldogult számos évig vidékiünkön is lakott. — Bánok Szt-Györgyön Fülöp József választott meg 23 szótöbbséggel jegyzőnek.

IRODALOM.

Az alatt felsorolt művek megszerzethetők Fischel Fülöp könyvkereskedésében Csáktornyan.

— „A magyar közmondások könyve” czi mű munka szerző kiadója lapunk utján tudatja a t. olvasó közönséggel, misze int műve befejezéséhez közeledik. Miután Szirmay, Dugonits (1 kötet), Ballagi, Erdélyi, Pelkó, Margalics, Lehoczky, Viegand-Czanyuga és Szvorényi szorosán ily tárgy munkáit e művéhez forrással már használta, most arra léri lapunk tisztelt olvasóit, hogy az esetleg birtokukban lévő hasonló tartalom magyar műveket — nevezetesen Dugonics 2 ik kötetét, Kovács Pál és Noszko Alajos könyvét — ideiglenes használatra — valamint a vidékiükön gyűjtött magyar közmondásokat és példabeszédeket f. évi november végeig — hozzá beküldeni sziveskedjenek. Műve 1890

elején hagyja el a sajtót s — előre nem látott nagy terjedelme (400—450 lap) s az ez által keletkező nagy nyomda költség miatt — nem mint az előbbi főlhívasban jelezte volt (1 frt), hanem 1 frt 50 kr-ért rendelhető meg. Az előfizetés vagy előjegyzés pedig legkésőbb f. évi december 31 éig eszközözendő, mely időn túl csakis 2 frt bolla áron rendelhető meg a mű Czim: Sirisaka Andor, Pécsert

— Vasuti kalauz czimmel új zsebrétű menetrendkönyv került ki a Franklin-társulat nyomdájából, mely a magyar szent korona terül tén létező összes vasútak téli menetrendjét tartalmazza s pedig mindazon változásokkal, melyek a vonatok közlekedése körül ez évi november 1-ig előfordultak. A Vasuti Kalauz esinos főlhívása czelszerű besztása s zsebben hordható voltánál fogva minden eddigi hasontartalmu hazánkban nagy mérvben elterjedt külföldi vállalatot főlülmul. Ára darabonként (16 ivnyi tartalommal) csak 16 kr. oly hallatlan olcsó ár, melyen ily könyv eddig a magyar közönség kezébe még nem került s valóban zónárnak nevezhető. A Vasuti Kalauz a szokásos összes elarusító helyeken kapható s a kiadó hivatalban (Budapest, VII Erzsébet-körút 27. sz.) megrendelhető

— Mikszáth Kálmán ö-szegyűjtött munkáiból az eddig megjelent füzetek már majd teljes három kötetet képeznek Révai testvérek a vállalat kiadói mintaszerű pontosságai jelentetik

meg az egyes füzeteket és a mit a nagybecsű gyűjtemény megindításakor ígértek, azt szőről szőrére his váltják. Már kölső kiállítás dolgában is píráltnok e füzek. Oly floam, vastag papíron vannak nyomtatva milyenhez hasonlót a diszkidások terén első helyen álló francziák sem nyújtanak. A mi pedig belértéket illeti, e tekintetben osztatlan a sajtó és a nagy közönség véleménye. Mikszáth Kálmán műveinek bírása nélkül a könyvtár csak oly bírányos, mintha abban klasszikusaink munkáit nékülözönek. Mert ha áll az a meghatározás, hogy klasszikus az, a mi minden időben és minden körülmányek közt egyenően szép és fenséges, ugy Mikszáth munkái is megérdemlik ezt az elnevezést, már t. i. abban a vártásban, melyhez művei tartoznak. Nem nagy igényekkel fellépő apró elbeszélések, melyeknek minden során a hauriátlan, eredeti humor eállámlék keresztül, köbhe-köbhe néhány sorba szorított, liliputi drámák, melyeknél megrázóbbat ritka írói fantázia teremtettt. A most előtünk levő 12. és 13-ik füzetben a „Nemzetes urainek” gyűjtő név alatt megjelent elbeszélések kötik le figyelmünket és szereznek oly gyönyört, melyet az ismételt elolvasás után csak, még jobban érzünk. Mert Mikszáth tolla alól oly művek kerünek ki, melyek mellett első ízben közönyösen halad el talán az ember, de ha egyszer lehatol szépségeibe, valóban nehéz azoktól megválania. — A legmellegben ajánljuk e munkáknak füzetekben megszerzését, mi annál könnyebb, mert az egyes füzetek csak 35 krba kerünek. Révai testvérek kiadóhivatala (Budapest. IV. vac utca 1.) különben 10 és 20 füzetre kiható előfizetéseké is előford 3 frt 50 kr., illetve egész évi 7 forint mollett.

FELELŐS SZERKESZTŐ
MARGITAI JÓZSEF.

VJ TECAJ

VU ČAKOVCU 17 ga NOVEMBRA 1889.

BRŮJ. 47.

Urodnička pisarna:
Glavni pišo, fraterska hiža, lévo na kondignaciji. -- S urodnikom modi je svaki dan govorit med 11 i 13 vurom. -- Sve pošiljke tuda se sadržaju novina, naj se pošiljaju na ime Margital Jožefa srednika vu Čakovce.
Izdateljstvo:
Knjižara Fischel Filippova kam se predplata i obznane pošiljaju

MEDJIMURJE

Predplata cena je:
Na celo leto . . . . . 4 frt
Na pol leta . . . . . 2 frt
Na četvrt leta . . . . . 1 frt
Pojedini broji koštaju 10 kr.
Obznane se poleg pogudbe i fal računaju.

na horvatskom i maglarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučijvi list za puk.
Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomogačujega činovnikkoga društva „Čakovečke šparkasse“, „Medjimurske šparkasse“, „Doljo-Medjimurske šparkasse“ i „Podpomogačujega društva“ „Gornjo-Medjimurskoga kulturnoga društva“

FAL KREDIT PUKU!

I.

Kredit, ili ti posudbu puču! Kredit je svakda nji kruh za gospodara. Fal peneze potrebuje trgovec, meštarski človek i poljodelavec.

Trgovec si lahko priskrbi posudbu i peneze; malo težše rukotvorec a težko poljodelec. Kredit je svakomu potreben; bez toga nemre niiti jeden naprvó dojt; ar gospodar nemre prodati svoju marhu, ali krmu, kada nema pe eze, a meštarski človek jak nemre prodati za pol čenu svoju robu, kada peneze nuca, ar ako to vćini, mora na aikaj dojt.

Im juga penez dosta! Ali gde? Vu šparkassah. Vu (akovečkoj, Medjimurskoj, Prelečkoj, Lendavskoj i Bellatinskoj šparkassi ima penez vnogo, dobi tam človek na veklin pak na obligatoriju, ako za njega 3—4 dobrostojiju. Ali treba je znati, da veklini nisu za gospodare, niti pak takvé obligatorije, koje je treba četiriput na leto premeniti pak ponoviti Veklini su za trgovec, koji svaki den dobiju peneze, ali ne za gospodara, ar gospodar nema na leto četiriput zetvu, pak bratvu; ku uzu, grab, pak marhu nemre četiriput prodati, da bi mogel na veklin ali na obligatoriju po četiriput na leto platiti intereš i jeden d l duga si splaćati.

Pak k tomu veliki intereši! Osem percentov bi joče malo bilo, ali računaju pri šparkassah dometke Bog za kakove; tak, da onomu, koji si veklin ili obligatoriju produži, intere mu do 10—12 percentov dojde. Takov intereš pak nemre pojodelavec plaćati, ar mu toliko zemlje i svoj trud nedonašaju. K velikim interešom dojdju još drugi izdatki. Poruke treba je vu varaš odpelati pak njim nekaj na strošek dati; obligatoriju pak niiti gospon notariuš ne napravi za „Bog plati“. K tomu još: šparkassa potegae prvu ratu, pak prvi intereš naprej doli. Siromak dužnik nazad je opazi, da je dužen, ali zato peneze nema.

Morti nemre istinu?! Težko je si romaku mužn pak meštarskomu človeku peneze na posudbu dobiti, ar dok ju dobi, mora od Ponciuša do Pilatuša drkati prositi, pak peneze dobro platiti.

Ako pak termin nemre obdržati onda mu peneze odgovaju i na hrbu mu je eškakueja pak licitacija. Meštarski človek si nekak pomore, ar mu nesameju orudje, verkeaj prodati, ali poljodelec vera prodaju ne samo zemlje, nego marhu, kola plug i motiku.

Oni su još srećni, koji blizo varaša ali poljg kakve gosp.čje stanuju, ar si nekak kakti težaki delo moreju priskrbeti, ali jaj gori ancu! Kam bude išel dela

siromak iz mihaljevske ali štrigovske fare! On mora od glada poginuti. Pomći je treba kak goder onim, koji pe eze nucaju na posudbu; i to, da hitro i fal peneze dobiju. To je svakdašnja moćiva medjimurskoga puka.

(Dalje sledi).

ZABAVA.

Putnik.

Vu jednom lepom gradu, ol kojega vće zdvinja niti kamen na kamenu nestoji, živel je negja nekaj bogati vitez. On je puo penez na to trošil, da svojega grada ču više polepsa, a siromikom je malo dobra vćinil.

Jednoč dojde vu isti grad, jeden putnik i jer je već večer nastal, zamli viteza za stan preko noći.

„Oj grad nije nikakva oštarija. Hte s Bogom“ i odgovori mu na njegovu prošnju gospodar grada.

„Prosim njih dragi gospone“, veli na to putnik, „nek mi dopustiju, da ujm samo tri pitanja postavim i odmah zetim hoću oditi.“

„Pod tom pogodbom, da onda odmah otideš, dopuš am vam ta tri pitanja, a ja vam ih bum podpuno odgovorit,“ odv ati vitez.

Putnik sad zapita: „Gto je vu ovom

gradu pred njimi, dragi Gospone stanual* ?
„Moj otec“ i odgovori vitez.
Putnik pita dalje: „A gdo je u njem stanual pred njihovim otcem* ?
„Moj ded“ i veli vitez.
„A gdo bude za njimi ovde stanual* ?
zapita putnik ?
Vitez odgovori. „Ako Bog da, tak moj sin“ !

„Tak anda“ ! Veli sada putnik : „Ako svaki samo jedno vreme u ovom gradu stanuje i jedan drugoga izmenjava, kaj ste anda vi, koji tu stanujete, drugo nego stranjski, koji dohadjate i opet odhadjate ; a ov grad kaj je drugo nego ostarija, u kojoj svaki samo jedno vreme stanuje a onda otide.

Neobračajte anda sve vaše novce na polepsanje ovoga grada, u kojem tak kratko vreme stanujete, nego činite rajši siromakom dobro, pak si ovak pribavite stan u nebu, gde nebudete ovak kratko vreme, kak u ovom gradu, nego do veka stanual* .

Vitez si ove reči vreme k srce, p i drži putnika dočrnoć u gradu i bil je o tog vremena dobr i netelj siromakom.

Kolay Emanuel.

Neblažena ljubav.

1.

Velika radost postigla hižu strine Kernčić Nancika, jerbo gospon Cerlenko Pavel je svučeno zaprosil ruku Klarice, rođakinja Nancikinu. Dobro je znati da Cerlenko Pavel je pri Ronay Eugenu grofu na velikim imanju za kasnara bil, i ovu službu za vreme staroga ofa je vredno i pošteno obdržaval, i tak mladi naslednik beš nikakov zrok, nit tužbe nije imal prama vernomu kasnaru. On je znal najbolje, koja zemlja kakvo delo potrebuje, za petami je hodil gazdam i znal je barstuvati slugami. R zmil je on svako delo, kaj se gospodstva tiče; ako uprav na srcu je nosil povekšavanje u materialnom poelu svoga gospodara, zato ipak nije zane-maril sam sebe, da si nebi kaj preskibel. Kad si je već toliko preskibel svojim gospodarstvom, da, kak si misli, moguć bude jednu ženu pošteno držati, okolo je pogledal za ženu priskrbeti si.

Takvu je iskal, koja bi lepa bila, dobra bila i osobito kaj je glavno, da verna bude. Ali tam vu okolici ni si mogel najti po volji, zato je pital vu Satmár č svojemu rodu valjda nebi se tam našla kakš skrbna devojka za zamuzu poiti ? „Kak se nebi trefila, kaj pak da se tref,“ odgovorili su rođjaki, samo kaj tož luje se potruditi goiti vu Satmáric. Ima tam jedne, uprav za njega. Vu B . . . je bil njevi otec reformatski pop, kojega su pred dvemi leti pokopali, za par tjedno i mati njezina od žalosti smrti muk je vumila.

Ovim vrlim parom ostala je jedna kći Klarica, koju si k sebi vzela rođakinja Kernčić Nancika. Ova marljiva gospa glasovita gazdarica je bila vu celoj varmegiji, osobito kuhanje je izvrstno zremela; od samoga kalampera vs k k četerdeset hran je znala skuhati, sopona, modrilo i više toga je sama delala i tak je i Klaricu podučevala.

Kad je to Cerlenko Pavel iz rođakinja njevega lista pričtal, vel ku radost počutivši vu srce svojem: No, ova devojka uprav za mene bude! reče vu sebi, k zrcali stane, mustače stisne i zafrkne na spiča to. Onda pak zuril se k mladomu grofu.

V. Gospodine Grof! reče prijazno, već sem se zadovolil samom žveti !

Mzla me nećete ostaviti ? Zapita ga grof čudnovito.

Ni mi je moguć ostaviti ovo mesto, gde sem već 25 let preživel s marljivostju i vernostju, nego vu tom si terem glavu, da bi mogel vu grofovski marof k sebi jednu ženu kinju si dopeljati.

Koga besa, pak zeniti se hoćete ! reče Ronay, i kak maloga debeloga človeka pogledne, nije mogel držati, da se nebi smejal.

Kasnar se tak sbunil, da je komaj k reči došel.

Nekoliko dana odpušćenja bi prosil ?
Snoboke idete ? No samo idete, ali samo dobro poglednite, od koga bještvostvo zadobiti hoćete !

Gospon Cerlenko Pavel, kad je dopušćenje dobil brez svakog zamudjenja na veliki put se spravil. Rođjaki su već javili strini Nanciki, da snobok bude došel, opisali su njegovo bogatstvo, kak i marljivost.

Strina Nancika knto je vesela bila, da, prije nego vu ne, se vćika, da njezina rođakinja Klarica dobro stojeća žena bude. Ne pozabi za ovu dobru sćeti milostivnomu Bogu se zahvaliti ! reče devojki nda, kad je premenenje prstana blo.

Klarica od početka po navadi (edičnih) devojkah, nikaj nije hotela znati od zamuztra, i kad je spazila snobochenoga, samo se smejala, ali strina Nancika na pre nju zeme prične njoj svakoj čće pričke povedati, i naznani, da puca mora onla zamuziti, kad nju gdo prosi, a ne da pod stare du partu nosi i celomu svetu na špot bude, a kaj pak ako stara strina denes zutra vumre, neimš se kam petegnuti, tak onda takva sirotica si neima vu ničim prebrati i tak nadaje; tak dug je govorila Klarici tu dobra stara gospo, dok je ona na zaduje vu takvim izvestnim načinom rekla : No, pak noj bude !

Tko je bil blaženi, neg Cerlenko Pavel ? Njemu je na prvi pogled dovala pica; lepa je, i mladi je, dobra gazdarica, lepoga teja tak, kak da bi baš za njega stvorjena bila. Komaj čikvši dnava venčanja i gizdavo kakti vojija, koj je boj zadobil, dimo dopelja mladu snehu. Sve je tam prebrnula mlada sneha. Č stila je, kupivala; za jeden tjeden je tak sćistila hižu od pavučne nakinčenu staroga dečva, da gospon Pavel čidjen je okolo gledal. Ona je iglom tak zula obračiti, kak kuhčin; njoj je sve po ruki išlo. Pavel bi je osveločil, da žnithom nitko tak sreća nije bil, kak on, zarad toga i žiril se svjemi gosponu milomom grofu ozu obznaniť.

Dobri gospodin se samo smejal nad človekom, koj giboko zdihajuč ogleđava se po veliki palčci. Haj V. Gospodine i sin b. trebalo jedna ženska, niti premisliti nemate kak se napuni hiža s jednom žensku, svetljiš bude svaki kat i kak gulec bude pusta hiša, od njezina pogleda i sneha sve se obrađuje; da bi samo izvolili viliti, kak je sve vugodno pri meni, pak kom j je nešteri tjeden, da se dnelila on parajuca, mlada ptičca. Bigme mven reči, da kroz 25 let nisam doma toliko veselje imal, kak ove par dneve, kad sam se oženil.

Vernomu kasnaru se jako teško vidlo nad mladim grofom da nikakvu radost nije pokazoval prama žnithu. Pet let je sam samahni živel vu kaštelja, istina je, da je više vremena vu drugih krajevah zenije spre radjal, i ako je doma, onla se neče pustiti med druga gospodu, nego sam si vsem spre valja. Ali sve drugač je bilo za življenje stare gospe; od cele okolice sva gospoška familija se vu k šteli žišla na velke obede i gosti. Larma vadasov je pobanila celu šumu, a teuke, vesele gospe i frajlice na dvoru stlajećem jezeru su se na ladjih vozile. Ali je drugač bilo vu onim starim vremenu, vezdáš.

ni mladež se nezna zabavljati, samo trošipenez, a život pak si krati. Tak si misli vu svojoj pameti Cervenko Pavel, jerbo on nije znal, da mladi grof vu ljubavi tuguje za jedan gospodčinom Nemške zemle, ali nevredni otec nije hotel svoju kćer Magjaru dati, ako uprav je on i grof bil. Mladič, koji su dobro znali neprijatelstvo staroga prama Magjaram, dogovorili su se, da tak dugo budeju čekali i trpeli, dok otčero srce malo omekne.

Ronay Grof od leta do leta sve žalostneši je dimo došel od putovanje drugih orsagov. Dalje sledi.

Prevodil :

ST. J. JANOS.

KAJ JE NOVOGA ?

Turopojski komes.

Svaki Medimurec nema sreću poznati turopoljskoga komeša Stefana Josipovića. To je jedna poštenja i časti vredna peršona, kak grof i poglavica turopoljski osobito odlikovan i poštovan. Kak vu društvenom življenju, tak vu horvatskom taboru pokazal je naveke javno prez prilizavanja, prez straha, da je veran koruni sv. Šef na ter da interese magjarskoga orsaga moćno zna podučirati i braniti. To je i vezda 4 oktob a pokazal, kada je prigodom banovoga godovna pri stolu lepi govor držal vu koem je naglasil kakove stare pravice vežu k magjarskoj koruni Dalmacju a dokončal je s ovimi rečmi : „Na a narodnu stranka i svaki pravi horvatski domorođec želi, da se Dalmacija k nam nazad priklopi, nu samo na fundamentu magjarskih državnih pravic i zakonov !

Velikodušni sudec.

Jeden kotarski sudec iduč rano v jutro vu svoji ured, dostigne staru žensku, koja je težkom mukom nosila svežen (pinklec) nekakove robe. Gospon sudec, biv i dobroga sreca i velikodušen človek ter videči, da žena već iz mesta nemore s tolikim svežnjom priskoći k njoj i pomore joj do stanovitie hi e terh odnesti. Komaj je gospon sudec vu ured došel, dobeži njezova supruga ter mu izpriповeđa, da su mu vani sušeće se rubje pokraji i da su sedi pripovēđaju da su vidli jednu stariću sa velikim svežnjom iz njegovoga dvora van izajti. Gospon sudec po opisu ove žene brzo se je domislil, da je vu svojoj velikodušnosti tatici sam svoje rubje noiti pomogel.

Najlep a pšenica na svetu.

Na prikroj izložbi izkazalo se je na novo da najlepša pšenica na celoj zemljskoj kruzli pri nas raste vu magjarskom orsagu. Gaál Diogenes bárejski gruntaš poslal je vu Pariz nekaj od svoje lepe pšenice, koju e precenjuju i odbor med svimi onla izoženimi pšenicami sveta za najlepšu i najbolju prenašel i izrekel čast i poštenje gospomu Gaálu, koj nam jetak lice osvetal !

Moricz Jožef odsudjen.

Nestrčni Moricz Jožet oca vmoritelj, koj je nezadavja tu strahotu pretrpel, da je čuti moral, kak su se zbok njega ljubljena mu mati i sestra vmorile, zadobil je odsudu za strahoviti svoj čin. Najvišji vojni sud izrekel je odsudu na 20 let temnica, a kada su mu ovu prečitali, rekeli je žalostnim glasom : „Bolje bi bila za mene smrt !“

Skuhano dete.

I pak je nepazljivost jedne matere aldov smrtni preuzročovala. Vu Šumu pustila je mati malo dete na kaminu (ognišću) spati, polek kojega vreća je vu kotlenki

voda. Mati izašla je malo van, a kad vu kuhnju dojde, nevidi na ognjišću deteta. Razgleda se malo i na svoja strahotu opazi svoje detešće, vu koļu v kipuđoj vodi. Brže ga je izvadila, nu mrtvoga i to čisto sku hanoga!

Telefon pod vodom.

Jeden Francuz imenom John Stass prenašel je način, kak se more telefon pod vodu spelat t. j. da ronilec koji pol morjem doli gluboko posle obavil a u moreju se spominati s ljudmi gori na vodi stoje imi. Ako je to iznašastje istinito, onia je vno-gomu ronilec od vezda življenje njegovo osigurano, ar dok jih je do vezda stolina pod vedom poginulo, budu od vezda svaku nepriliku izpod vode gor prijaviti moži t-ov ovak na pomoć zvati gori na az č- se ljude.

Odgrizel nosa.

Osobitu ljubav pokazal je prama svojoj tovarušici Szakács Francz zvani stanovnik vu Halasu. Jedne ve eri došel je malo pripicukat dima, a kak je to već posvud po sv- u navada žena njegova počela mu je spočitavati. Reč po reč, svadja je bila gotova; žena i muž pograbi i se baš grdo. Ali siromašna žena strašno je tu svadju platila! Muž hot č- vsikak jaks- biti nije si drugač znač pomoći, nego pograbi ženu sa zubmi za nos ter joj ga na pol odgrizne.

Nesrećni kasir.

Karel Ferencz kasir pri željezničkoj kassi vu Budapešu u strelil se je ovih danov iz revolvera. Zrok njegovoga samoubo stva je to, da je nešće njemu poverenu kassu porobil i 20 jezer htov iz nje odnesel. Karel otavil je za sobom list, vu kojemu o i nje da je on i njegova familija od ove krade čist i neduzen, on dokanča s ovim rečmi: „Tata treba je iskati med osobjem željezničkim“ Nesrećni kasir ostavil je za sob m ženu i petero još neobskiblen dece. Neg'a bil je kasir pri željezni- vu Čakovcu.

Teži človek.

Vu Budapeštu vno govoril Wagner Gustava pr oga portasa pri magy. kr. operi. Taj človek vu svojoj uniformi svakoga po-znost na se pritegne, svaki rado gleda kak se deb li portas važe, kak mu unifor-ma napeto stoji. Nezalavna dal se je vagnuti ter je vagnul punih 164 kilogram na. Peštanci vele, da je to najdeble i i najstus-te i čovek vu glavnom varošu

Pomor dece.

Iz naszöbbeszterczke varmedijje, po imen e iz ob ine Fečes prijavljju, da tam dyf eritis vu strah vitoj, meri med decom 'ada Vele, da na tje ten po 20 dece strah ni taj grleni beteg zaguti a po dovezdašn em izkazu vumro je do 200 dece vu tom betegu. Doktor malo ili nikaj nemoreju pomoći ar vele, da onde rji narod neče njihove naredbe gle teč na taj strašni beteg vršiti, nego se podaje v ruke šarlatanom i neznal cam.

Medjimurske novine.

Weisz Eduard čakovečki trgovac je 11-ga o. m. vumil, P. kojni živel je 65 letah. — Nove željezice, koje bulu vu Lendavu i Egerszeg pel ale, su prošli tije-den zidati počeli. Vu Čakove kim hataru i tak d-lje vu Medjimuru 100 i 100 težakov dela'u. Tržaki si zaslužuju na den 60, 70 k'ajcarov — Bernyák Károly te jezništa-cunar iz Čakovce si je včera za tovarušicu vzel vu Keszthelyu gospod čnu Szabó Janku, sestru grofovszoga erdőmeštra Szabó Laj ša — Čakovcu vara'a je vlača za juš vino-toćenja obečala 231 jezer i 561 forintov — Virágfi Antonu, drugač Cvetiču iz Vulla rije suna stezi, kada je iz Čakovce di o

išel 300 frtov silom vze li tri ljudi. Žandari su taki iskali i čstru iztragu vodili, a li lo-pove ni u moži najti. Ludi misliju, da ta stvar nije istinita. — Jednoga bogatog tata su vlovili žandari i to Kovács zvanoga kanasa iz Bánok Sz.-Györgya Kovács kanas ima ližu, zemlje, gorice; a kač nebi imel, kada si je trifertaj leta 1400 f tov prišparal iz onih penez, koje je za vkradjene sv nje i krave dobil Samo vu č kove kim kotaruče vk al 26 svinj, 1 kravu i vno g- guskah. Vezda vu čakove kim teštu čeka pla' u svoju.

Nekaj za kratek čas.

Taki sem znal.

Si čel Gjurek, kaj govoro ju od Kova'a? Taki sem znal. Pak kaj govoro ju? Da je Kováč svoji ženu zbil Taki sem znal. Pak ju je ostavil i odišel s Johanovom ženom. Taki sem znal. Ali od toga niti reč nije istina. Taki sem znal. Gjurek, ali si ti veliki osel! Taki sem znal.

Koč drugomu jamu kopa.

Ripač Adam ošteras nije bil takov človek, t-ov bi razliku bil znač izmed mojemu i tvojemu. Ako mu je gdo makar vkradjenju kravu dopeljal, p'abil je rad tatu

Jenput su se njegovi tat' dospomeni i da budu ga vkanili

V noći poružiju po obloku Ripača. Naj idu vun gospon Adam — veli jeden poznati tat — nekaj smo jim don s'i.

Adam se je stal, pak je za 30 forintov kupil lepu kravu, koju su tolvaji dopelali. Da se nebi razva ito, taki je kravu zaklal rezceval i hajd vu m sn'cu s n'om Onda se legl, pak je veselo zaspal i spal kak bunda do ju ra. Raduval se je, kak je on dober gšeft napravil.

Vu jutro dobeš sluga vu ližu i naznanje mu da, da je negdo v noći onu lepu kravu Ridju, koju su nezdavn'a na serjmu kupil, vkradl Adam beži vu m sn'ca, pak eto! koža kož, da su mu tati njegvu vlast tu kravu za 30 frtov prodal!

Varm-gijsnka služba.

Negda su naši varmgijnski sudci tak velka gospoda bila, kak vno g- manjši nemski v adari. Komu je hotel, lehk- je nameril 25 na onu stran tela, na kojoj navadno sedmo.

Tak se je pripetilo, da je cigan pri varnegijn-koj luži šek eta puc l, pak kajti je tam nekvu talingu napravil, potegnul su ga dol, pa mu je hajduk 25 nameril. Kada mu je žena to začula, ovak je rekl: „Vidiš, vidiš! rola sem ti ja, da naj na se varnegijn'sku službu vzeti!“

Magjarska slovnica.

Bargovori od Setanja - Beszélgetések a sítáladásról
— Kam hačemo iti?
Hová fogunk menni?
— Na vrt gosponi N,
N. ur kertjébe.
— Pešce ali na kočijah?
Gyalog vagy kőcén?
— Kak se njim dopada.
Amint önnék tetszik.
— B lje je pešice iti.
Jbb gyalog menni.
— Oti prav imaju, ar drug-č nikak

voga apetita k obedu nebi imeli.

Ó nek igazá van, mert máskép semmi étvágyuk nem volna az ebédhez.

— Oti idu preveč brzo.

— Na najon gyorsan megy.

— Hadmo anda polaglje.

Menjünk tehát laaabban.

— Nenoremo pak p'več polehko hočiti.

Igen lassan meg nem mehetünk.

— Orud je prav lepo za šetati se.

E-re épen szép sétálni

— Ja budem svako jutro sim išel.

Én minden reggel ide fogok jönni

— Štati se v jutro je jsko zdravo.

Sétálni reggel igen egészséges.

— Vr čtelj je to meni tak-j preporučil.

Az orvos ezt nekem szintén ajánlotta.

-- Jesu li možbit betezni bili?

Vajjon, t-lán beteg volt?

— Ji sem pred dvemi meseci nekuliko-

krat zimiču imal.

Nekem két hónap előtt néhányszor hidegtele em volt.

— Kak eu se oslobodili?

Hogyan menekedett meg tőle?

— Po kint.

Kinálta!

— Oia pretira zimiču

Az elhjtja a hidegtelest.

— Kaj se mene dotiče, ja sem, Bugu

hvala! zdrav.

Ani engem illet én hála Isten! egész-ség-s vagyok.

— Nesu niglar bli p'bet. Zoiž?

S ha sem volt beteg?

— Nigdar.

Soha.

-- To je velika sreč!

Az nagy szerencse.

— Ako človeč ho'e zdrav ostati, tak

tora naredno živeti,

Ha az ember egő z égas akar maradni,

ugy rendszeren kell élnie.

— Pak vno go se mora šetati.

Meg sokat kell sétálni.

Gabonairak. — Cena žitka.

1 m. mázsa.	1 m. cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	7	40 --
Zab	Zob	6	-- --
Rozs	Grž	6	50 --
Kukuricza	Kuruza	5	10 --
Árpa	Ječmen	6	50 --
Fehér bab	Grah beli	6	75 --
Sárga >	> žuti	5	50 --
Vegyes >	> zméšan	5	-- --

LOTERIJA. Bpešt 10. novembra 1889. **80 6 71 23 30**

ODGOVORNI UREDNIK
MARGITAI JOZSEF.

Hirdetések:

Egy jó karban levő
Zongora
jutányos áron eladó
Fundák Mihály
kántortanítónál
VRATINSZENEZ,

Arverést hirdetményt kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a csáktornyai tsakarékpenztár végrehajtónak Zadravecz Flórián István s Elzsébet végrehajtást szenvedő elleni 90 frt tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nkanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. jbiróság) területén lévő a podtureni 83 sz. tjkvbcs 331 hrsz. a. 94 frtra, 1908 hrsz. a. 87 frtra, 1903 hrsz. a. 87 frtra, 340 hrsz. a. 36 frtra, 416 hrsz. a. 36 frtra 418 hrsz. a. 179 frtra, 1098 hrsz. a. 60 frtra, a podtureni 740 tk 101/c hrsz. a. 133 frt 33 kr-ra a podtureni 741 tk. 101/a hrsz. a. 133 frt 33 kr. és 101/b hrsz. a. 133 frt 33 kr. megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi december hó 10-ik napján d. e. 10 órakor podturen község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 9 frt 40 kr, 8 frt 70 kr, 8 frt 70 kr, 3 frt 60 kr, 3 frt 60 kr, 17 frt 50 kr, 6 frt, 13 frt 34 kr, 13 frt 34 kr, 13 forint 34 krt kézpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett áfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornya, 1889. évi augusztus hó 3-ik napján. A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság. 1065.

együtt 232 frt, 110 hrz. a. felére 83 frt, 118 hrz. a. felére 64 frt, 131 hrz. a. felére 134 frt, 273 hrz. a. felére 149 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi december hó 16-án d. e. 10 órakor Mihovlyán község bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozők tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 23 frt 20 krt, 8 frt 30 krt, 6 frt 40 krt, 13 frt, 40 kr, 14 frt 90 krt kézpénzben, vagy az

1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett, áfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornya, 1889. évi szeptember 21-ik napján.

A csáktornyai kir. jbiróság, mint tkvi hatóság. 1063

A londoni, párizsi, müncheni, hami-
rataival kiutaltott k. Az 1889-iki
okmány; 1885-1886-iki bécsi kútya
bécsi cs. kir. meggazdasági-ügyel VI
nos elismerése

Füzi bécsi, budeni jockeyklub-elmere-
szerművek országos kiállításon dísz-
kiállításon első osztályú okmány; a
szakosztályának (a lótenyésztés) külö-
nös díjazása 1879 és 85-ben.

Kwizda cs. kir. szab üdítő nedve

Mosóvíz lovak részére.

Füztől szolgál megálló. Fúasztól elöl és után. Fúasztól, az inak és izmok feszességéért stb 1 üveggel 1 ft 40 kr.

Kwizda korneuburgi marhapor

Lóvak, szarvasmarha és juhok számára: pléknek bizonyított rendszeres adagolás mellett sok évi tapasztalat szerint mint állat táplálék, valamint csaplan, a tej javítására stb. Nagy doboz ára 70 kr. kis doboz 35 kr.

<p>Kwizda szemve, 1 üveggel 80 kr. Kwizda Blistere, 1 üveggel 3 frt 6 kr. Kwizda mirigy- és lógyökere, 1 üveggel 1 frt. Kwizda Pók-tineturaja lovaknak, 1 üveggel 1 frt 50 kr.</p>	<p>Kwizda lábok-kenőese lovak és szarvasmarhák- nak 1 üveggel 1 frt. Kwizda Phisic-ja hashajtószert lovaknak 1 plék- nél neze 2 frt. Kwizda verhas elleni szer juhoknak, 1 csomag 70 kr. Kwizda sertés-pora a hizás elősegítésére és a lehorgott állatok gyors felszédésére. Nagy csomag 1 frt 25 kr. kis csomag 93 kr. Kwizda mosószappan a hízi állatok barbatog szedés ellen, 10 kr. 50 kr. és 1 frt 60 kr. Kwizda sebbalzsam lovak és szarvasmarhák- nak 1 üveggel 1 frt 25 kr. Kwizda gilisza-pilulái lovaknak 1 plék-szaleneze 1 frt 90 kr. Kwizda patkánymerge, patkány és egérrítő szer 1 szál 20 kr.</p>
---	--

Fent említett szerek valódi minőségben a legfőbb gyógyszerárban az összes nagyobb anyag-kereskedésekben kaphatók.
Tévedések kikerülése végett keretik a közönség, hogy a vevesnel kizárolag Kwizda készítményeit kérje és a fontebbi vedjegyre figyeljen.

KWIZDA köszvényfolyadék

rég kipróbált háziszser.

Ára 1 forint Csakis az ide mellekelt vedjeggyel valódi

Napokint postaszekulés a biélet Kwizda Ferencz Janos, cs. k. esztrak és roman udvari szállító, keru-
lletti gyógyszerára által Korneuburgban és mellek. Fennsztr. Magyarorszag részére Török Jozsef gyogy-
szertesznel Budapestben

Pénzt

sorsjegyekre, értékpapirok-
ra, bank, zálogjegyekre, vi-
déki takarékpénztári részvé-
nyekre, részlelvekre arany
és ezüst pénzneműekre bár-
mily összegig olcsón ad

LÖRY J.

banküzlete
Budapest, IV. hatvani-u. 17.

1022 10-10

Arverést hirdetményt kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Zozolly Mária csáktornyai lakos végrehajtónak Novák Bálint d. sz. mihályi lakos végrehajtást szenvedő elleni 64 frt tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nkanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. jbiróság) területén lévő mihovlyáni 6 sz. tjkvbcs felvett ingatlanokból Novák Bálintot illető fele-
részére u. m. 24 hrsz. a. ingatlan felére a hozzá tartozó leg. ló és erdő illetmény felével

Nagyon leszállított árak!

Nagyon leszállított árak!

Mindennemű **férfi és női ruhaszövetek, cre-
tonok, télikendők, vásznak, asztalneműek,
asztalkendők, törülközők, szőnyegek, ágy-
és asztalterítők, kálapok, cipők** és egyéb **díval
és pipere cikkek** a bevásárlási árnál tetemesen ol-
csóbban árusíttatnak

MAYER S. -nél

1024. 9- Csáktornya.

Nagyon leszállított árak!

Nagyon leszállított árak!